

# Kestokatetrin kotihoito-ohje

Kestokatetri on virtsaputken kautta virtsarakkoon asetettu letku, jota myöten virtsa valuu keräyspussiin. Katetrin tarkoituksena on turvata virtsan esteetön kulku ulos virtsarakosta. Katetria käytetään esimerkiksi virtsaummen hoidossa sekä erilaisten leikkaustoimenpiteiden yhteydessä. Kestokatetri on yleensä väliaikainen hoitomuoto.

## Ravinto ja lääkytys

Huolehdi sopivasta ruokavaliosta. Vältä ummetusta aiheuttavia ruoka-aineita. Juo päivittäin noin kaksi litraa nesteitä (vesi, mehu, tee, kahvi, keitot yms), ellei sinulla ole muun sairauden vuoksi nesterajoituksia. Runsaalla nesteiden nauttimisella ehkäistään tulehdusta ja samalla katetri pysyy paremmin avoimena. Sinulle saatetaan aloittaa antibiootti tulehdusten estolääkitykseksi, mikäli katetrihoito on lyhytaikainen. Estolääkityksenkin aikana virtsassa voi olla bakteereita ym. epäpuhtauksia ja nämä johtuvat katetrihoidosta. Pitkäaikaisessa katetrihoidossa estolääkitystä ei yleensä aloiteta.

## Katetrin hoito

Tarvittavat hoitovälineet saat oman terveyskeskuksen hoitotarvikejakelusta. Tarvitset hoitohenkilökunnalta hoitotarvikeohjeistuksen.

Pese kädet aina ennen ja jälkeen katetrin käsittelyn. Tyhjennä virtsankeräyspussi avaamalla virtsankeräyspussin pohjassa oleva hana ja valuta virtsa pois pussista. Vaihda virtsankeräyspussi 1 - 2 kertaa viikossa. Poista suojakorkki uuden keräyspussin päästä ja yhdistä kärki katetriin. Vältä koskemasta keräyspussin ja katetrin liitoskohtaan, jotta nämä pysyisivät puhtaina.

Pidä virtsapussi aina rakkotason alapuolella. Käytetyn pussin voi hävittää tyhjänä talousjätteiden mukana.

Tee huolellinen alapesu vähintään kerran päivässä. Miesten tulee pestä myös esinahan alta. Vältä istumakylpyjä, uintia ja saunomista.

## Liikkuminen ja ulkoilu

Katetri ei ole este liikkumiselle ja ulkoilulle. Huolehdi, että virtsa pääsee virtaamaan esteettömästi virtsankeräyspussiin. Kiinnitä virtsankeräyspussi reiteen tai pohkeeseen. Kiinnittämiseen on olemassa

mm. tarranauhoja tai taskuja, joita saa apuvälinejakelusta. Miespotilas voi teipata katetrin kiinni alavatsaan, jolloin katetrin kivulias hankaus virtsaputkeen estyy liikkumisen aikana.

### **Ota yhteyttä terveyskeskukseen tai hoitavaan yksikköön**

- virtsaa ei tule keräyspussiin tai virtsaa tulee katetrin vierestä
- sinulla on kipuja
- virtsa muuttuu pahanhajuiseksi, veriseksi tai on sameaa
- sinulla on kuumetta, alavatsa- tai selkäkipuja
- katetri irtoaa tai menee poikki